

UKA 2019/17
26.09.19.
Peter Olsen

Uunga siunnersuut: Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2019-imeersoq

(Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq)

Sulineq imminut akilersinnaasariaqarpoq, aningaasarsiallu inuussutigineqarsinnaasariaqarput. Oqaatsit, oqariartuutillu taama ittut, ukiuni kingullerni nunatsinni aatsaat taama pingaaruteqartigilerput. Ilumut oqaatsit oqariartuutillu ilumoorluinnaqqissaartut; Sulineq imminut akilersinnaasariaqarpoq, aningaasarsiallu inuussutigineqarsinnaasariaqarput.

Nunarsuami maani angeqisumi, kangerluppasuaqarfiusumi, isorartoqisimilu nunaqartuusugut, siammasissumillu inooriaaseqartuusugut; inuit amerlanngitsunerput, tamannalu pissutigalugu tamatta immitsinnut minnerusumik annerusumiillunniit ilaqutariinngikkutta nalunngisariinnerput pissutigalugu, sumi arlaanni sumiluunniit, susoqalaarsimagaangat tamatta qangaammalli susoqarsimanersoq paasereersimasarparput

Nunarsuarmi maani angeqisumi isorartoqisumilu; siammasissumik inooriaaseqartuusugut, inuit ikitsunnguulluta, aammalu oqaluttuarisaanerup ingerlanerani ajungitsut ajortullu aqquassaartarsimasagut tamaasa eqqaallugit, ajoraluartumik ullumikkut unammilligassarpasuarunik ulikkaartutut oqaatigineqarsinnaalersimavugut; isumaginnikkut unammilligassarpasuaqut, peqqinnissaqarnikkut unammilligassarpasuaqut, meeqqanik inuusuttuaqqanillu sumiginnaanerit atornerluinerillu, imigassaq, ilinniarsimanngissuseq, minnerunngitsumillu nunaqqatitta akornanni sulinerusunngissusermik annertuumik pigisaqartoqalersimaneera unammilligassarpasuaatta aamma ilagilluinnalersimavaat.

Ajoraluartumik nunaqqatitta akornanni sulerusunngissusermik pigisaqalersimasut tusarsaavallaaleriartorput.

Suliumanningsullu amerlanerpaartaasa akissarsiakippallaarneq, akissarsiallu inuussutigineqarsinnaannginnerat aammalu sulinerup aalakkaanngippallaarneera suliumanniginnermut tunngavilersuutigisarpaat.

Inuit tamakku tassaapput aalisakkerivitsinni, eqqiaanermik ingerlatsinerup iluani, takornariaqartitsinerup iluani, kiffartuussinerup iluani, allarpasuarinilu atorfissaqartilluinnaqqissaakkaagut.

Sulinissaq Inunnut tamakkununga kajuminnarsassagutsigu, sulinerlu imminut akilersinnaanngorsassagutsigu, akissarsiaasalu inuussutigineqarsinnaalernissaat anguniassagutsigu, taava iliuuserisinnaasatta ilagaat sulinerput ilanngaatip eqqunneqarnissaa.

Aap ilumoorpoq, sulininissaq kajuminnarsartariaqarparput aamma sulineq imminut akilersinnaasariaqarpoq, aningaasarsiallu inuussutigineqarsinnaasariaqarput.

Taamaattumik sulinermut ilanngaammik pilersitsisoqarnissaanik isumaq Inuit Ataqtigiinniit tapersorsoratsigu oqaatigisinnaavarput.

Kisianni massakut Naalackersuisut saqqummiussineratut isikkoqartillugu akuerinnaangilarput.

Eqqarsaatigilluakkamik, peqqissaartumillu suliareqqaarneqarnissaa kissaatigaarput.

Inuit Ataqtigiinniit isumaqarpugut sulinermut ilanngaat eqqunneqassappat, taava tamanna inuuttaasunut pisariaqartitsinerpaanut kisimi, tassalu isertakinnerusunut akunnattumillu isertitaqartunut tunngatinneqartariaqartoq.

Massakut Naalackersuisut saqqummiussaanni imaappoq, innuttaasoq kinaluunniit ukiumut 386.000,- tungaannut isertitaqartoq, tassalu imaappoq qaammammut 32.000,-nik akissarsialik ilanngullugu sulinermut ilangaannik tamakkiisumik aamma tunineqartassaaq, aatsaallu sulinermut ilanngaammik tunineqartarunnaassalluni ukiumut 606.000.-it pallillugit ukiumut isertitaqartalersimaguni.

Tassa imaappoq naatsumik oqaatigalugu, ukiumut 600.000,- tungaannut isertitaqartartut allaat aamma sulinermut ilanngaateqartinneqalissapput.

Naatsersuutigineqarpoq agguaqatigiisillugu ukiumut 4214kr.-nik sulisartoq kaasarfimmiussaqaqarnerulersimassasoq, tassalu imaappoq qaammammut 351,-mik missaanik sulisartoq kaasarfimmiussaqaqarnerulersimassaaq sulinermut ilanngaat eqqunneqarpat.

Aap, ukiumut 4214kr aammalu qaammammut 351kr-nik aningaasateqarnerulernissaq angusaq ajunngilaq, susaarnerminngaaniillu pitsaanerujussuuvoq.

Kisianni ajoraluartumik uagut Inuit Ataqtigiinniit oqaatigissavarput angusaq taama annikitsigoq naammaginangilluinnartutut isigigatsigu.

Ukiumut 4214,- qaammammullu 351, pisariaqartitsinerpaamut, isertitakitsinnerpaamullu ajunngitsorsiasatut annikippallaarujussuarput.

Sulineq kajuminnarnerulissappat, akissarsiallu inuussuutigineqarsinnaasut pilersinniassagutsigit taava annerungaartumik iliuuseqarlutalu pilliuteqartariaqarpugut.

Inuit Ataqtigiinniit isumaqarpugut sulinermut ilanngaaserneqarsinnaatitaasut amerlavallaarujussuuartut imaluunniit siammasippallaarujussuuartut; Siunertaq anguniagarlu isumaqarnerussappat angujuminarnerussappallu, taava sulinermut ilanngaaserneqarsinnaatitaasut ikinnerusariaqarput, sulinernullu ilanngaammik tunineqarsinnaatitaasussat kisimik tassaasariaqarput pissakinnerpaat, ulluinnarnilu pisariaqartitsinerpaat, tassaasut isertitakitsut akunnattumillu isertitaqartuusut, ukiumullu annerpaamik 250.000,- tungaanut isertitaqartuusutut oqaatigineqarsinnaasut. Inuit Ataqtigiinniit isumaqanngilagut pisuut, pissaqareersut, aallaat ukiumut ½ mio.kr. tungaanut isertitaqartut aamma ilanngullugit sulinermut ilanngaaserneqartalernissaat.

Naamik taamaattoqassanngilaq; pissaqareersut pissakinnerusut pissaannik ilanngartuillutillu milluaasinneqassanngillat.

Taamaattumik sulinermut ilaangaammik pissarsiaqarsinnaatitaasut kikkussanersut nalilersuiffiqeqqinneqarnissaat Inuit Ataqtigiinniit isumaqarpugut. Imminut akilersinnaanngilaq

peqareersut ukiumullu ½ mio.kr tungaannut isertitallit ilanngullugit sulinerlut ilanngaaserneqartarlernissaat.

Lagkage-mik agguaqataasussat ikinnerusariaqarput, tamaaliorutta taava qularutigineqassanngilaq agguaqataasussat lagkagemik annerusumik tamarmik pissaqarnerulernissaat. Tassavormi tamanna anguniagassarput. Pissakinnerusut akunnattumillu isertitaqartuusut lagkagemik annerusumik pissarsiaqalernissaat.

Imaanngilarli tassunga immitsinnut pituttugut, naami; partiit allat qanoq isummersornerat qanorlu oqariartornerat tusarnaarusupparput, oqaloqataarusuppugullu pitsaanerpaamik angusaqartoqarsinnaanera eqqarsaatigalugu. Isumaqtigiinniarnissatsinnut piareersimavugut pissakinnerusullu illersornissaannut.

Misissortigu pissakinnerpaat kisimik tunineqassagaluarpata tamanna inuiaqatigiinnut qanoq naleqassanersoq.

Naggataatigut; Sulinerlut ilanngaammit pissarsiassat ukiumut ataasiarluni agguaanneqartarlernissaat aamma siunnersuutigineqarpoq. Soorlu assersuutigineqarluni ukiakkut akileraarutiniq utertoofiuq nalaani sulinerlut ilanngaammiit pissarsiassat agguaanneqartassasut. Pilersaarutaavorlu siullermeerluni august 2020-mi sulinerlut ilanngaammiit pissarsiassarineqartussat agguaanneqarlernissaat.

Sulinerlut ilanngaat ukiumut ataasiannarluni agguaanneqartartussaq? Nå, ok ajunngilarmi kisiani taamaassappat tamanna eqqumiiginalaaraluarpoq; Taamassava? Ukiumut ataasiannarluni agguaanneqartartussanngorlugit aqqissuunneqassava? Sooq taamaassava? Sumik peqquteqarpa taamaassasoq? Aningaasarsinerit tamaasa agguaanneqartarluni pitsaanerunnginnerpa?

Suna pitsaaqutaava suna pitsaaqutaanngila ukiumut ataasiannarluni agguaanneqartarlernissaanut?

Taamatut oqaaseqarluta immikoortoq una ataatsimiititaliamut susassaqartumut ingerlateqqipparput sukumiisumik peqqissaartumillu suliarineqarsinnaanissaa anguneqarsinnaaqullugu.

Qujanaq

In.in.

Peter Olsen